

nr.4 | IUSBÄRAREN

2014 | UTGIVEN AV JURIDISKA FÖRENINGEN VID STOCKHOLMS UNIVERSITET SEDAN 1959

Stiligt mingel på juristernas årsbal

■ KRITIK

Isoleringen på svenska häkten

■ IMMATERIALRÄTT: NÄTET

Ett reglerat laglöst land

■ KNÄPPA LAGAR

“Förbud mot att kittla kvinnor”

VÄX MED WISTRAND

HAR DU EN STARK VILJA att lösa affärsjuridiska utmaningar? Är du ambitiös, nyfiken och prestigelös? Då kommer du att växa hos Wistrand. Som jurist hos oss får du tidigt ansvarsfulla uppgifter och handledning av erfarna kollegor. Wistrand grundades 1915. I dag är vi en av Sveriges ledande advokatbyråer inom affärsjuridik.

WISTRAND
ADVOKATBYRÅ

nikel.se

IUSBÄRAREN ges ut av Juridiska föreningen vid Stockholms universitet. Utgivning sker fyra gånger per år och tidningen skickas kostnadsfritt till alla studenter vid Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet samt till alla anställda på Juridicum vid Stockholms universitet. Även utvalda advokatbyråer, myndigheter och bibliotek erhåller tidningen kostnadsfritt.

Chefredaktören har ordet4
 Isolering – mer regel än undantag6
 12 av Världens knäppaste lagar9
 Årsbalen 201410
 Statens rätt att sätta dig i karantän .. 14
 Sponsorartikel17
 Mer energi mindre socker18
 Fråga arbetsrättaren22
 Immaterialrätten på nätet24
 Ordförande har ordet26

ANSVARIG UTGIVARE
Jonatan Käll
viceordforande@jurstud.com

CHEFREDAKTÖR
Jaqueline Balcer Bednarska
chefred@jurstud.com

VICE CHEFREDAKTÖR
Mikaela Thuresson
vicechefred@jurstud.com

INFORMATIONSEKRETERARE JF
Stephanie Holmlund
infosek@jurstud.com

BILDANSVARIG/FOTOGRAF
Niklas Bolin Djanaieff
niklasbolindjanaieff@me.com

GRAFISK FORM OCH LAYOUT
Jill Wallentin
mail@jillsmat.se

ANNONSBOKNING
Adam Borg
annonsansvarig.iusbararen@jurstud.com

TRYCK
Dixa AB, www.dixa.se

OMSLAGSFOTO
Niklas Bolin Djanaieff

ADRESS
Frescativägen 16
114 18 Stockholm

FÅR DU INTE TIDNINGEN?
Ring 08-15 69 71 eller
maila chefred@jurstud.com

Redaktionen förbehåller sig rätten att skära i eller refusera insänt material. För icke beställt material ansvaras ej. I tidningen gjorda uttalanden är endast om så anges att betrakta som JF:s eller IUSBÄRARENS ståndpunkt.

Omslagsfoto: Cecilia Gyllensten och Viktor Serbán. Fotograf Malin Westén.

■ MEDARBETARE

MIKAELA THURESSON
Vice chefred.

KRISTOFFER ANDERSSON
Skribent

DAVID MUNCK
Skribent

HARRI KORHONEN
Skribent

FREDRIK NORBERG
Skribent

CHRISTIAN FREDRIKSON
Skribent

CRISTINA KESKITALO
Skribent

EDITH GRUNDIN
Skribent

MALIN WESTÉN
Fotograf

ERIK FRITZ
Skribent

MOA BJÖRKLUND WEGLIN
Skribent

MALIN HOLMLUND
Skribent

JILL WALLENTIN
Formgivare

ADAM BORG
Annonsansvarig

NIKLAS BOLIN
DJANAIEFF
Fotograf

Annonsera i iusbäraren?

Kontakta då Adam Borg på **annonsansvarig**,
iusbaren@jurstud.com eller ring **0737-53 57 51**

■ CHEFREDAKTÖREN HAR ORDET

Det finns något som liknar rättvisa och så finns det gruppval

JAG minns tydligt hur Rolf Höök på introduktionsföreläsningen på programmet berättade om hur vi studenter skulle ha tålamod med grupplärarna. Någon kanske pratar konstigt eller betar sig lite annorlunda men alla är bra lärare. Om läraren får mycket kritik i utvärderingarna ja då får hen inte fortsätta lära ut nästa termin. Fint tänkte jag och såg framför mig hur mitt val av grupp kunde bli antingen mycket bra eller bara bra.

Fyra terminer senare vet jag att klasslärarvalet inte är något ska kan lämnas åt slummen. Jag minns särskilt en kurs då kompisens lärare mästerligt fick klassen att gå från klarhet till klarhet. För att få ut något av min egen lärare krävdes i princip att jag kunde ämnet sedan tidigare. Det hela resulterade i att jag fick se till att gå en hel del dubbelseminarier med kompisens klass.

Någon ultimata rättvisa finns inte. Ibland får man helt enkelt inbilla sig att

eventuella brister i undervisningen kan läsas ikapp under tentaplugget. Men min redaktionskollega Edith har en enligt mig bra idé. För att vi studenter iallafall ska kunna göra ett val anpassat efter vårt individuella inlärningsstadium skulle lärarna på sin SU-profil kunna skriva några rader om vilken pedagogik de använde. De kunde då till exempel skriva om de trodde på föreläsningen, diskussioner eller redovisning osv.

Dubbelseminarier till trots, här kommer årets fjärde nummer av juriststudenternas egen tidning! Jag rekommenderar särskilt vår artikel om kritiken mot den stora andelen isolerade i svenska häkten och missa för all del inte fotoupplagen från JF:s traditionsenliga årsbal.

JAQUELINE
BALCER BEDNARSKA
Chefredaktör

Samlar du din gamla kurslitteratur på hög?

Sälj den hos oss istället!

Juristernas Bokhandel bedriver andrahandsförsäljning av kurslitteratur. Lämna in dina böcker till oss så säljer vi dem åt dig till ett i förväg överenskommet pris. När din bok blivit såld hämtar du ut dina pengar – *enkelt och smidigt!*

HOS OSS FINNER DU BLAND ANNAT

- ✓ Lagböcker
- ✓ Kurslitteratur
- ✓ Ordböcker
- ✓ Kompendier
- ✓ Andrahandslitteratur
- ✓ Tentakompendier
- ✓ Pocketböcker
- ✓ Lagboksflikar
- ✓ Kontorsmaterial

JURISTERNAS BOKHANDEL

JURISTERNAS HUS, FRESCATIVÄGEN 18 • TELEFON 08-612 47 40
ÖPPETTIDER MÅNDAG–TORSDAG 10.30–17.00, FREDAG 10.30–15.00

ISOLERING

– mer regel än undantag i svenska häkten

Oskyldig till dess att motsatsen är bevisad, heter det inom svensk straffrätt. Trots det har Sveriges stora andel isolerade utpekats som det allvarligaste problemet vid en jämförelse mellan 15 olika EU-länder.

AR 2013 isolerades 6558 ännu oskyldiga personer från kontakt med omvärlden, genom tillämpning av restriktioner i någon form, under en del av eller hela häktningstiden. De utgjorde 70 procent av de häktade i Sverige (6558 av 9415 häktade).

Liknas vid tortyr

Kraftig internationell kritik mot svenska häkten är inget ovanligt. Såväl Europarådet som FN har uppmärksammat missförhållandena. Kritiken brukar främst rikta in sig på den utbredda restriktionsanvändningen, men även de långa häktningstiderna har påtalats. I Sverige finns exempel på personer som suttit häktade i flera år i väntan på rättegång. Den långa tidsperiod häktade ofta tvingas tillbringa med restriktioner, på några

få kvadratmeter, har liknats vid tortyr. Sverige har i dagsläget varken tidsgräns för hur länge en icke dömd person kan sitta häktad, eller för hur länge han eller hon kan sitta häktad med restriktioner.

Liten omvärldskontakt

I Åklagarmyndighetens rapport *Häktningstider och restriktioner* från januari 2014 lämnas en intressant definition av isolering. Här anses en rimlig definition vara att den häktade sitter isolerad mer än 22 timmar per dygn. Mellanmänsklig kontakt två timmar om dagen anses med andra ord bryta isoleringen. Men inte ens dessa två timmar om dagen lyckas Sverige alltså i dagsläget nå upp till. Enligt kritikerna innebär isolering mycket stora påfrestningar för de intagna. Forskning visar dessutom att häktning

med restriktioner utgör en signifikant risk för psykisk ohälsa. I forskning har passiviteten, ovissheten och vanmakten beskrivits som särskilt nedbrytande. Personer verksamma nära **de isolerade individerna vittnar om självmordstankar**, förföljelsemanier, hallucinationer och koncentrationssvårigheter.

Svårt att prata

Återkommande röster i den kritiska debatten tillhör Birgitta Winberg, häktespräst på Kronoberghäktet, Johan Eriksson, försvarsadvokat på Försvarsadvokaterna och kriminolog Magnus Hörnqvist, verksam vid Stockholms universitet. Birgitta Winberg berättar i Vetenskapsradion Forums reportageserie om svenska häkten år 2013 om hur de som sitter isolerade på 7,5 kvm till slut får svårt att prata. I samma program ifrågasätter Johan Eriksson i hur gott skick en individ som suttit isolerad länge egentligen är. Vad som kan bli problematiskt ur ett juridiskt perspektiv är nämligen att den häktade inte är i stånd att minnas vad som hänt och är i då-

lig psykisk form inför rättegången. Bo Holmberg, forskare i psykologi, instämmer i detta och menar att det kan bli svårt för den häktade att tillvarata sina intressen i rättegången.

Falska erkännanden

I debatten har även farhågor om falska erkännanden framförts. Långa häktningstider och isolering i kombination med ovisshet och passivitet kan leda till att den häktade tar på sig handlingarna bara för att komma ut ifrån häktet. För en häktad person kan ett motiv för att erkänna gärningarna vara att restriktionerna kan komma att lyftas. Även om syftet med häktning inte är att framkalla ett erkännande utan att utreda ett brott så kan ett för utredningen betydelsefullt erkännande leda till att restriktionerna kan lyftas, något som enligt kriminolog Magnus Hörnqvist kan locka till falska erkännanden. Birgitta Winberg menar att psykisk instabilitet samt en längtan efter en förändring är orsaker till att de häktade erkänner falskt. Hon uppger att hon träffat personer som tagit på sig

ett brott för att de vill slippa häktet och komma till fängelse, vilket upplevs lindrigare. Johan Eriksson menar att ett incitament till att erkänna falskt är att en person som erkänner behandlas bättre under den resterande utredningen eftersom ett erkännande får stor betydelse för brottsutredningen.

Ett argument som framförts mot antagandet att falska erkännanden förekommer är dock att ett erkännande i sig inte ensamt skall vara avgörande för en fällande dom, utan att ett erkännande ska stödjas av en utredning. Det är svårt att finna belägg för att ett erkännande faktiskt är falskt även om så påstås. Några säkerställda siffror på antalet falska erkännanden finns inte och det är förmodligen helt omöjligt att presentera några sådana. Men det förefaller ändå rimligt att anta att falska erkännanden förekommer.

Minderåriga isoleras

I Sverige hålls även minderåriga personer isolerade. 82 procent av de häktade i åldersgruppen 15–17 år var häktade

DET SÄGER LAGEN...

ENLIGT HUVUDREGLN får en person som på sannolika skäl är misstänkt för ett brott hållas häktad, om ett längre fängelsestraff än ett år är föreskrivet för brottet. Häktningen måste vara motiverad av något av de särskilda häktningsskälen t.ex. flykttfara (24 kap 1 § RB). Beslut om häktning fattas av domstol efter framställan från en åklagare (24 kap 5 § RB). Om åklagaren begär det ska rätten dessutom pröva om åklagaren ska ges ett generellt tillstånd att meddela restriktioner (enligt bestämmelserna i häkteslagen) för den häktade (24 kap 5a § RB). En förutsättning för att ett sådant tillstånd ska meddelas är att det finns risk för att den häktade kommer att försvåra utredningen.

Restriktioner kan medföra att den häktade inte får ta emot besök eller ens träffa andra häktade, inte får inneha tidningar eller skicka och ta emot brev (6 kap 2 § häkteslagen). Restriktioner innebär att den häktades kontakter med omvärlden kraftigt begränsas. Begränsningarna kan se lite olika ut och kan varieras under häktningstiden. Tilläggas bör dock att rätten till kontakt med sin advokat inte påverkas av restriktionerna.

Rent konkret innebär restriktioner att de häktade tillbringar större delen av dygnets timmar isolerade på sitt rum. Restriktioner kan likställas med isolering. En timme om dagen kommer den häktade ut för att ensam promenera på en rastgård. Det är Kriminalvårdens ansvar att arbeta med konkreta isoleringsbrytande åtgärder. Den isolerade kan även ansöka om att t.ex. få "samsitta" med en annan häktad, men detta måste godkännas av åklagaren.

“ Isolering under tortyrliknande former är inte något som hör hemma i en rättsstat som ju bör respektera även häktades människovärde.

med restriktioner år 2013 enligt ovan nämnda rapport från Åklagarmyndigheten. Att andelen häktade med restriktioner är större för denna åldersgrupp än för andra kan bero på att det i lagen (1964:167) om särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare uppställs krav på att barn under 18 år endast får häktas om det finns synnerliga skäl, och eftersom det då rör sig om grövre brottslighet finns även anledning till restriktioner. Professor emeritus i psykiatri, Gísli Guðjónsson, har framhåvt att särskilt unga människor tenderar att hamna i riskzonen för att erkänna falskt.

Frågades ut av FN

Just isoleringen av unga var ett av ämnena då Sverige fick besvara kritiska frågor från FN:s tortyrkommitté i början av november 2014. Barn under 18 år får inte sättas i isolering enligt FN:s tortyrkonvention. Barnombudsman Fredrik Malmberg har också påtalat detta och han menar att problemet är att man systematiskt tillämpar isolering av unga i Sverige. Kort före FN:s granskning hade dock Kriminalvården meddelat att ambitionen framöver skall vara att ge mellanmänsklig kontakt till unga häktade två timmar om dagen. Denna kontakt är tillräcklig för att vi inte längre ska anses isolera personer enligt ovan nämnda definition. Men frågan är om vi inte borde sätta upp mål som innebär att de häktade ska erbjudas så mycket mänsklig kontakt

att de är vid godtagbart välbefinnande, istället för att fokusera på att vidta åtgärder för att undgå internationell kritik. Isolering under tortyrliknande former är inte något som hör hemma i en rättsstat som ju bör respektera även häktades människovärde. Inte minst borde detta gälla barn och ungdomar.

Sverige sticker ut

I Regeringsformen stadgas ett skydd mot frihetsberövanden och andra integritetskränkande ingrepp (2:6, 2:8 RF). Dessa får begränsas genom lag, men endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle (2:20-21 RF). Att kunna bedriva brottsutredningar är ett sådant ändamål – men hur kan det komma sig att Sverige i jämförelse med andra länder har så mycket mer frekvent användning av restriktioner i häktena? I Norge satt 11 procent av de häktade med restriktioner under någon del av häktningstiden år 2012 (440 av 3988). År 2011 var samma siffra i Danmark 3 procent. Helt lätt att göra jämförelser mellan länders häkten är det inte, men siffrorna torde ändå vara så pass talande att man kan fråga sig om de som begår brott i Sverige anses vara mer benägna att förstöra bevis. Vad beror skillnaden annars på? Men framför allt, vad får denna isoleringstradition för konsekvenser för ett rättssamhälle som vilar på grundtanken ”oskyldig till dess att motsatsen är bevisad”?

Undantagen vanliga

Gång på gång framhålls att restriktioner endast ska användas i undantagsfall och då det är proportionerligt i förhållande till syftet med åtgärden. Dessa undantagsfall utgjorde alltså 70 procent av de häktade under förra året. Sverige borde komma till rätta med sina problematiska häktningförhållanden. Det finns åtminstone tre allvarliga skäl till detta. Det är förkastligt att isolera människor under lång tid av rättssäkerhetsskäl. Det får också långtgående konsekvenser för den enskilda individens psykiska hälsa. Det tredje skälet är naturligtvis att Sverige måste bättra på ett skamfilat anseende i omvärlden. Särskilt alarmerande är förstås förhållandena för de barn som sitter i svenska häkten. Åklagarmyndigheten lämnar i sin utredning från januari 2014 vissa förslag på hur restriktionsanvändningen kan minskas. Återstår att se vad och hur mycket av detta som blir verklighet.

TEXT Moa Björklund Weglin

Källor
Delling, H (SvD 2 nov 2014): Troligt att Sverige fälls av FN Ekot Sveriges radio P1 27 oktober 2014
von Hall, G (SvD 5 nov 2014): FN grillade Sverige om tortyr
Holmgren, B, Frisell, T, Runeson, B. (2011): Psykisk hälsa hos häktade med restriktioner. Projektnummer 2007:1.
Vetenskapsradion i P1 11 februari, 16 juli och 2 augusti 2013
Åklagarmyndighetens rapport (2014) Häktningstider och restriktioner.

12 av Världens knäppaste lagar

REDAN under JIK:en får vi studenter höra om Sveriges kanske fänigaste lagar i Byggningsbalkens 12:e kapitel ”Huru svin må i olonskog släppas”. Utöver det finns det korta kapitlet om bin i samma balk men annars är det ont om udda lagar i den moderna svenska lagstiftningen. Däremot finns det en hel del guldkorn runt om i världen.

1. Om du befinner dig i Storbritannien, är gravid och är i stort behov av att kissa, har du möjligheten att få låna en polismans hjälm.
2. Giffermål med en död person är faktiskt lagligt i Frankrike. En riktig ceremoni äger rum och klokt nog används inte uttrycket ”tills döden skiljer oss åt”.
3. I Israel är det inte tillåtet att ta med sig björnen om du ska ner till stranden för att ta dig ett dopp.
4. När det regnar i Kanada är det inte tillåtet att vattna sin gräsmatta.
5. Har du vägarna förbi staden Baltimore i delstaten Maryland, bör du strunta i att ta med ett lejon till biografen. Att se på 3D med lejon är nämligen inte tillåtet.

6. Delstaten Virginia har förbjudit invånarna att kitfla kvinnor.
7. I den nordliga delstaten Vermont tillåts inte någon att binda fast en giraff vid en telefonstolpe.
8. Om du bor på Samoa i Stilla havet gör du bäst i att inte glömma bort hustruns födelsedag.
9. Misslyckas du med att spola toaletten på allmän plats i Singapore riskerar du att få böter.
10. Lagen kräver att du måste vara intelligent för att studera vid ett kinesiskt college.
11. Bolivianska kvinnor tillåts inte dricka mer än ett glas vin på en bar eller restaurang. Det är kanske från Bolivia som ordet pubrunna härstammar.
12. Att gå runt med tuggummi på nästippen är olagligt i Somalia.

TEXT Christian Fredrikson

1.

2.

3.

4.

5.

Årsbalen 2014

Foto: Malin Westén

VARJE ÅR ANORDNAR Juridiska föreningen sin traditionsenliga årsbal och i slutet av november var det dags igen. Balen hölls på anrika Hasselbacken på Djurgården och vi var över 180 gäster, klädda i frack och långklänningar, som närvarade. Kvällen innehöll en fantastisk sittning med god mat och underhållning från bland annat spexgruppen Flix,

den obligatoriska valsdansen samt fortsatt festande på huset till kl. 05 på morgonen. Att gå på en årsbal är definitivt ett måste som juriststudent, så jag hoppas vi ses igen nästa år!

/Linnea Backman, sekreterare och ansvarig för Årsbalen 2014

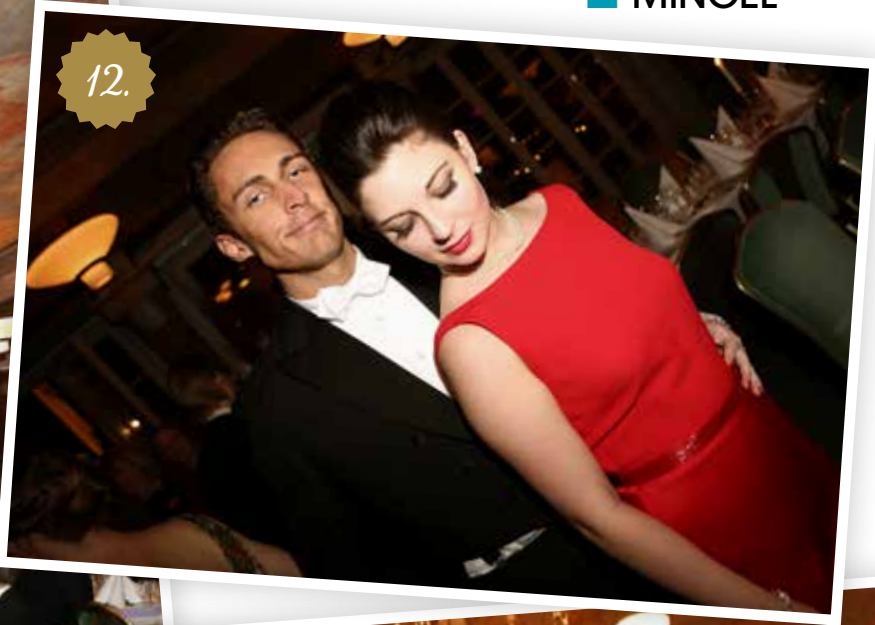
1. Perla Fares, Emma Åhs & Elin Björkén
2. Axel Conradi
3. Mari G. Haus, Hanne Naustdal & Silje Christine Bugge
4. David Kristing & Jakob Stigsson
5. Flix Spex (www.flixspex.se)

6.

7.

12.

8.

9.

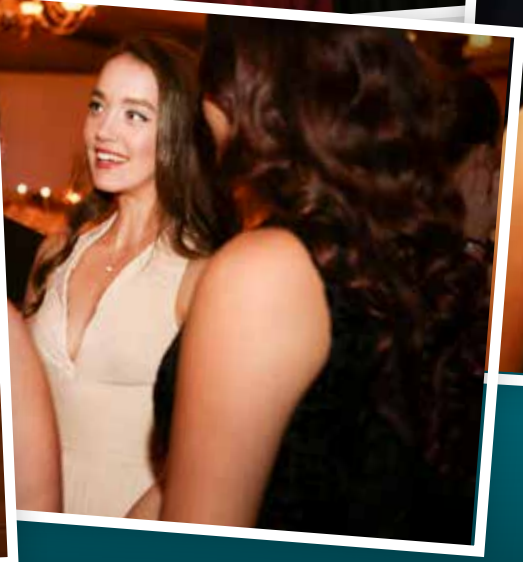
10.

11.

13.

6. Cecilia Gyllensten & Viktor Serban
7. Amanda Eriksson Thörnqvist & Timothy Andersson
8. Saeed Esbati & Linda Agerlöv
9. Pauline Lagerstrand & Karolina Mang
10. Pontus Mattson & Viktor Serban
11. Linnea Härstedt & Matilde Abejón
12. William Wall & Stephanie Holmlund
13. Christina Odengran, Sophia Astberg, Anni-Maria Taka & Mary Ohrling

Statens rätt att sätta dig i karantän

BAKGRUND

– Sjukdomen

I början av februari startade ett utbrott av det dödliga viruset ebola zaire i sydöstra Guinea. Åtta månader senare rapporterar Världshälsoorganisationen WHO att långt över 5000 människor dött av viruset. Ebola upptäcktes för första gången år 1976 i Demokratiska republiken Kongo och man tror att fladdermöss är den naturliga värden. Då hade den en dödlighet på nästan 90%. Viruset smittar genom kroppsvätskor som saliv och blod. Idag finns inget botemedel till sjukdomen som har en dödlighet på omkring 48% vilket kan jämföras med rabies där dödligheten ligger på 100% om patienten inte får behandling i tid. Inkubationstiden för virusinfektionen är 2-21 dagar och den drabbade får influensaliknande symptom vilket gör det svårt för vårdpersonal att bedöma om det faktiskt rör sig om ebola eller influensa.

TROTS ATT ebolaviruset sprider sig fort och har dödat tusentals människor anses risken för spridning till Sverige liten. Iusvärdaren har dock tagit det säkra före det osäkra och rätt ut vad som skulle hända om Ebola nådde Sverige - självklart ur ett helt juridiskt perspektiv.

SVERIGE har vi en smittskyddslag, SL, vars inledande paragraf lyder: "Samhällets smittskydd skall tillgodose befolkningens behov av skydd mot spridning av smittsamma sjukdomar". Lagen skiljer mellan samhällsfarliga och allmänfarliga sjukdomar och beskriver en allmänfarlig sjukdom som en smittsam sjukdom som kan vara livshotande eller innebära andra allvarliga konsekvenser. Enbart två sjukdomar omnämns idag i SL:s bilaga som samhällsfarliga: smittkoppor och sars. Ebola faller under begreppet allmänfarlig sjukdom.

SL KANTAS av förhållningsregler som syftar till att skydda vår integritet. Precis som vid brottslig handling måste ingripandet från det offentliga vara proportionerligt och försvarbart. Finns det andra alternativ får alltså inga tvångsmedel användas.

FÖR DE samhällsfarliga sjukdomarna är statens befogenheter att utöva tvång mot enskilda betydligt mer långtgående än vid allmänfarliga. Om en person kommer hem från en resa där man kan misstänka att hon smittats av Sars eller smittkoppor, får en smittskyddsläkare eller socialstyrelsen besluta att personen och dennes sällskap ska genomgå en hälsokontroll på platsen för inresan enligt 3:8 SL. Personen kan också mot sin vilja sättas i karantän och får då inte lämna platsen.

DET ÄR dock inte bara staten som bär ansvar för att förhindra epidemier. Den enskilda har enligt lagens andra kapitel också skyldighet att förhindra spridning av smittsamma sjukdomar och denna skyldighet gäller även de som kan ha smittats med Ebola. Det finns bland an-

nat ett åliggande att informera de personer som kan ha blivit smittade av en själv. Dessutom är man skyldig att låta undersöka sig vid misstanke om smitta av allmänfarlig sjukdom. Vägrar man förvaltningsrätten meddela om tvångsundersökning.

OM DET klart framgår att en ebolasmittad person inte kommer

att följa de förhållningsregler som uppställs för att förhindra smittspridning får personen tvångsisoleras trots att det inte rör sig om en samhällsfarlig sjukdom. Det är dock svårare att få till stånd en tvångsisolering vid de allmänfarliga sjukdomarna och det krävs ett beslut av domstol. Det är förvaltningsrätten på ansökan av smittskyddsläkaren som ska fatta beslutet. Isoleringen får vara i högst tre månader, därefter måste särskilda skäl föreligga för att isoleringen ska förlängas med upp till sex månader i taget.

SL REGLERAR inte bara om och när enskilda får sättas i karantän. Det finns också utförliga regler för hur den här karantänen ska gå till när beslutet väl

är fattat, för att tillgodose de enskildas behov och värna om deras rättigheter. Bland annat har de rätt till en stödperson och ska ha möjlighet att vistas utomhus en timme om dagen. Det ska finnas möj-

“ Personen kan också mot sin vilja sättas i karantän och får då inte lämna platsen.

lighet för den isolerade att sysselsätta sig med lämplig fysisk aktivitet och ringa telefonsamtal.

Sammantaget ska det mycket till för att vi ska kunna utsättas för tvångsmedel när vi kommer hem från semestern. Även om läget är akut i de hårdast drabbade områdena är risken för spridning till Sverige väldigt liten. Vi har också lagar som är noggrant utformade för att skydda vår integritet och iaktta proportionalitet. Det ska mycket till för att mardrömmen att bli inspärrad i en plastbubbla ska bli verklighet - även när det gäller ebola.

TEXT Edith Grundin

Vi vill inte ha dina bästa idéer

Vi vill att du ska leverera dem till våra klienter istället.

White & Case erbjudande grundar sig i en djup förståelse för våra klienters affärer. Vår framgång bygger på att vi kan kombinera expertis och erfarenhet med ett personligt engagemang.

White & Case är en internationell advokatbyrå med välrenommerade advokater på den svenska marknaden. Med 38 kontor i 26 länder och ett kontor i Stockholm sedan 30 år tillbaka kan vi leverera högkvalitativa tjänster till våra klienter oavsett var i världen vår expertis är efterfrågad. Det ger oss en unik position på den svenska marknaden.

WHITE & CASE

whitecase.se

Huvudförhandling i Singapore, Bar Exam i London och morgonkaffe i L.A.

I början av terminen besökte White & Case Juristernas Hus för att berätta om vilka internationella möjligheter det finns för en affärsjurist.

Med hjälp av Skype kunde vi koppla upp tre kollegor, som för tillfället arbetar i London respektive Los Angeles, och höra deras berättelser om hur de gjorde för att få arbeta utomlands. Som bonus berättade även tre jurister på Stockholmskontoret om hur det är att arbeta på Regeringskansliet, att göra secondment hos en klient och om att tvista i Singapore.

Rebecca Zetterström är biträdande jurist inom Banking där man hjälper klienter att skaffa finansiering eller att som långivare finansiera bolag eller projekt alternativt omförhandla finansieringar för att undvika problem för låntagare eller banken. Rebecca arbetar på White & Case i London där hon började sin karriär som sommarnotarie. Därefter blev hon juniortrainee och erbjöds sedan en heltidsanställning. Rebecca är ett bra exempel på hur man kan gå direkt till en lokal anställning i ett annat land. Ett annat sätt att få en anställning på Londonkontoret är att bli engelsk advokat. Förutsättningen är att man har en svensk juristexamen, därefter gör man en s.k. "converting course" på cirka ett år som avslutas med en English Bar Exam. Christian Holmberg är biträdande

jurist på affärsområdet Mergers & Acquisitions, vilket är den avdelning som arbetar med företagstransaktioner. Christian är just nu på ett secondment på White & Case Londonkontor. Att åka på secondment är det mest traditionella tillvägagångssättet när man söker sig utomlands inom en internationell advokatbyrå. Christian är anställd av White & Case Stockholm men är utlånad till Londonkontoret under en bestämd tid. "Om man gör ett secondment brukar företaget generellt ställa upp med bostad och administrera allt praktiskt vilket har varit mycket skönt", berättar Christian.

Rebecca och Christian tycker båda att den svenska och den engelska företagskulturen i stort sett är ganska lika. "Våra kontor skiljer sig mest åt vad gäller storleken. I London arbetar ca 500 jurister och i Stockholm ca 40 vilket gör att det blir en tydligare familjär känsla i Stockholm, men lite mer anonymt i London." berättar Christian. "Svenskar är väl ansedda i London då vi i regel är bra på engelska och arbetar bra i grupp" säger Rebecca.

Christoffer Adler mötte publiken i Juristernas hus med en kopp morgonkaffe i handen när han ringdes upp via Skype från Los Angeles. "Jag började på Stockholmskontoret och arbetade då på avdelningen Banking" berättar Christoffer. "För något år sedan tog jag tjänstledigt för att åka till USA och ta en LLM (Master). Därefter fick jag ett secondment på White & Case kontor i Los Angeles och

blev sedan erbjuden att stanna kvar. I början av nästa år kommer jag även att ta en Bar Exam i Kalifornien".

Tobias Johansson, biträdande jurist på Banking, har ett förflutet på Riksbanken och Regeringskansliet. Han berättade att skillnaden mellan att arbeta inom offentlig sektor och den privata framförallt präglas av tempot som är betydligt högre på en advokatbyrå.

Kristin Ahlinder från Mergers & Acquisitions har nyligen varit på secondment på en stor internationell bank i Stockholm. Hon menar att ett secondment hos en klient ger en bra erfarenhet av att arbeta "på andra sidan". Det ger en ovärderlig kunskap om hur klienten resonerar i juridiska frågor.

Kristina Ljungström på Disputes, d.v.s. tvisteavdelningen, berättade om att agera detektiv och om hur hon varit involverad i en spännande internationell tvist som gjorde att hon hamnade i Singapore för att där fightas mot advokater från Sri Lanka.

Läs hela intervjuerna med respektive medarbetare i vår Facebook grupp www.facebook.com/WhiteCaseSverige. Vill du komma i kontakt med någon av våra medarbetare, hör av dig via Facebook.

Mer energi- mindre SOCKER

FÄRGÄMNINGEN, KONSERVERINGSMEDEL och diverse tillsatser är väl omskrivna ämnen i hälsovärlden och vi blir allt mer medvetna om vad vi stoppar i oss. Trots det är det tyvärr många som tror att de äter nyttigt fast de egentligen inte gör det. Mitt i E-ämnesträsket tenderar vi att glömma en kär gammal fiende med allt för många namn: Socker.

VISSTE du till exempel att honung har i stort sett samma sammansättning som det vita strösockret? Eller att det är ungefär två sockerbitar i en deciliter starköl? Eller att vetemjöl omvandlas till glukos i kroppen och alltså har precis samma effekt som socker? Som student behöver man energi att orka ta in information en hel dag. Vardagen involverar ofta väldigt lite rörelse och det betyder att det blir väldigt viktigt vad vi stoppar i oss för att vår hjärna ska orka prestera.

Många studenter dricker mycket kaffe och äter godis för att hålla sig pigga och

hävdar att det beror på stress eller hög arbetsbelastning. Det är också vanligt att studenter har svårt att sova. Vad de flesta inte tänker på är att det ofta inte handlar om att kursen är tung, utan att kroppen får för lite näring och för mycket socker. Självklart ska vi unna oss något gott ibland, men det är bättre att vårt sockerintag kommer från något som vi faktiskt valt själva och njuter av, än att vi ska få i oss det omedvetet på grund av okunskap. Vill du ha mer ork att plugga inför nästa tenta kan det vara läge att se om ditt dagliga sockerintag och kanske göra en del förändringar.

En fredag i en juriststudents liv

07:00 Trött efter gårdagens torsdagspub släpar du dig upp ur sängen när larmet ringer. För att sätta lite guldkant på tillvaron mixar du en smoothie på vaniljyoghurt och frysta bär, brer på kaviar på en rostmacka och toppar den med ett kokt ägg.

Kommentar: Smaksatt yoghurt, fil och kvarg innehåller socker. Du kan enkelt få samma smakupplevelse genom att använda naturell yoghurt och en halv tesked vaniljpulver (inte vaniljsocker) som har en tydlig vaniljsmak och finns i de allra flesta matvarubutiker. Titta också noga på påsen när du köper frysta bär. Vissa företag sockrar nämligen bären innan de fryser ner dem. Istället för det vita brödet och kaviaren, som innehåller tillsatt socker bland massa andra onödiga ämnen, kan du vispa ett ägg med en halv mosad

Sockarfria raw food-bollar

Mixa 1 dl cashewnötter, 1 dl färska dadlar, 0,5 dl kakao, 1 msk kokosolja, 1 msk mandelmjöl, 1 msk kaffe, 1 msk kokosmjöl/mandelmjöl/sojajöl och 1 msk havregryn med en stavmixer eller i en matberedare. Rulla bollarna i kokosflingor och låt dem stå i kylan en stund innan du njuter av dem.

banan och steka i en klick kokosolja. Du får en underbart god och söt bananpannkaka som belöning för ditt medvetna val!

10:00 Föreläsaren har meddelat 15 minuters paus och du och dina vänner styr stegen mot 7-eleven. Du bara måste ha en latte och en nybakad kanelbulle - det är extrapris och luktar ju så gott.

Kommentar: Jag behöver väl knappast skriva hur mycket socker en kanelbulle innehåller? Och hur mycket snabbt men ack så kortvarig energi den kommer att ge dig? Säkerligen är du också medveten om att en latte till största del består av fet mjölk. Mjölk = laktos = socker. Välj istället bryggkaffe och håll i en liten skvätt lättmjölk. Till fika kan du ha med dig hemgjorda raw food-bollar som håller länge i kylan och ännu längre i frysen! Dessa tillfredsställer sockersuget och håller dig vaken inte bara under andra halvan av föreläsningen, utan ända fram till lunch.

12:00 Det är dags för lunch! Din lunchlåda består av rester från gårdagens thai-take away. Förvånansvärt många tror att thai och sushi är ett nyttigt alternativ av snabbmat, men faktum är att klassikern innehåller socker i form av soja, chilisås, fisksås, teriyakisås, sockrat ris och liknande.

Kommentar: Du gör enkelt din egen variant av thai och jag lovar att ditt lunchsällskap kommer att kasta avundsjuka blickar i din låda.

18:00 Du har genomlidit hela dagen och det är äntligen helg. Fredagsmyset är ett faktum och pizzen en självklarhet. Eftersom du och dina vänner är måna om er hälsa skippar ni hämtpizzen och gör egen. I matkassen ligger pizzakittet och väntar.

Kommentar: Du är på rätt spår, men ett färdigköpt pizzakit är inte mycket bättre än en hämtpizza. Degen består av

tomma kalorier som förvandlas till socker så fort du svalt det, och tomatsåsen som hör till är allt annat än naturlig. Köp istället ett paket med fullkornstortillas från tacohyllan, bred på ett lager tomatpuré och strö över färsk basilika eller oregano. Sedan kan du lägga på vad du vill: grönsaker, skinka, ost, tonfisk. Sockret har du i alla fall blivit av med och pizzen kommer att smaka gudomligt ändå. Grädda i ugnen på 200 grader i bara 10 minuter. Expresspizza!

19:00 Du har lovat dina gäster en smaskig dessert och fantasifull som du är har du köpt hem en påse chokladpudding att vispa ihop med mjölk. Kvällen är räddad!

Kommentar: Överraska dina vänner med en chokladpudding du gör alldeles själv från grunden. Den är hundra procent sockerfri och hundratals procent deliciös! Dessutom tar den inte längre tid att göra än pulvervarianten.

REPORTAGE

21:00 Ni är visserligen mätta efter den mäktiga chokladpuddingen men fredagsmyset måste fortsätta. Och vad är filmkvällen utan en påse chips eller två? Eller tre...

Kommentar: Det är dags för min absoluta favorit. Det är så enkelt och så gott. Efter middagen har du kanske några tortillas kvar? Dessa klipper du i lagom stora bitar, gnider in i solrosolja och kryddar med något du är sugen på. Varför inte havssalt, fänkålskrydda, cayennepeppar, paprikapulver och sesamfrön? Sprid sedan ut dem på en plåt och grädda i ugnen på 225 grader i 4-6 minuter. Ta ut dem och låt dem vara i några minuter. Snart har de blivit hårda och krispiga och kommer att bli stammisar i chipsskålen!

TEXT Edith Grundin
Foto Thinkstock

Naturligt god kycklingwok

Koka fullkornsris enligt anvisningarna på förpackningen. Fräs tärnad kyckling, finhackad vitlök och röd chillifrukt i en wok- eller stekpanna i en klick kokosolja. Peppra med svart- och vitpeppar. Häll på valfria grönsaker och blanda runt tills allt är genomstekt. Pressa över en lime och krydda med lite cayennepeppar och paprikapulver. Häll över 0,5-1 dl kokosmjölk och tillsätt sedan ris och grovt krossade cashewnötter. Knäck i två ägg och rör runt tills äggen blandat sig i woken. Strö över lite sesamfrön och servera gärna med färsk koriander.

Nyttig chokladpudding

Blötlägg 3 färskas dadlar ca en timme i förväg. Mixa dadlarna, 2 mjuka avokados, 1 banan, en skvätt kallt kaffe, 4 msk kakao, 2 tsk vaniljpulver och 4 msk kokosolja med en stavmixer eller i en matberedare. Låt stå kallt i minst en timme och servera med till exempel en klick grädd eller krossade pistagenötter.

En bra start på KARRIÄREN

Vinge är en av de största och mest framgångsrika affärsjuridiska advokatbyråerna i Norden. Att arbeta för Vinge är utmanande och tillsammans med erfarna kollegor kommer du att hjälpa våra klienter till framgångsrika affärer.

Nyckeln till vår framgång är skickliga jurister och vi arbetar målmedvetet med att vara ett självklart val för duktiga medarbetare som vill utvecklas och göra en framgångsrik karriär som affärsjurist.

Välkommen till Vinge!

 Följ Vinge på facebook och håll dig uppdaterad om allt ifrån lediga tjänster och praktikplatser till eventinbjudningar och aktiviteter.

www.facebook.com/vinge.se

STOCKHOLM

GÖTEBORG

MALMÖ

HELSINGBORG

BRYSSEL

SHANGHAI

 www.vinge.com/sv/karriar

VINGE

FRÅGA ARBETS- RÄTTAREN REBECCA

REBECCA HENRIQUES arbetar som arbetsrättsjurist på bransch- och arbetsgivarorganisationen Elektriska Installatörsorganisationen EIO. Hon har sedan tidigare en fil.kand i personal- och arbetslivsfrågor och har nyligen slutfört juristprogrammet på SU. Ställ dina arbetsrättsliga frågor till Rebecca genom att mejla arbetsratt@iusbararen.se

Rätt att villkora anställning?

Fråga: Hej Rebecca. Jag har fått ett muntlig anställningserbjudande som är villkorat av utfallet från en medicinsk undersökning. Ett muntligt erbjudande om anställning ska ju ses som bindande, men kan man ändå villkora det?

Svar: Huvudregeln är att ett muntligt avtal är bindande på samma sätt som ett skriftligt. Min rekommendation är att man alltid ska upprätta ett skriftligt

anställningsavtal så det är tydligt och lätt att visa på vad man avtalat om ifall en dispyt skulle uppstå. Du har fått ett erbjudande som är villkorat. Det innebär att erbjudandet om anställning enbart gäller under förutsättning av ett visst utfall från en medicinsk undersökning. Det är tillåtet att villkora avtal under förutsättning att avtalet inte strider mot lag, kollektivavtal eller god sed på arbetsmarknaden. Kraven får som huvudregel inte vara diskriminerande mot arbetstagare med funktionsnedsättning.

Dock finns det undantag mot detta

utifrån aspekterna säkerhet och hälsa., vilket avgörs av typen av arbete. Detta framgår enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS) 2005:6 om medicinska kontroller i arbetslivet att arbetsgivare skall ordna med läkarundersökning av arbetstagare som sysselsätts eller kommer att sysselsättas i arbete som kan medföra skadlig exponering för exempelvis hårdplastkomponent eller specifika luftföroreningar. I dessa fall får därför inte arbetstagare genomföra dessa arbeten utan att ha genomgått och klarat den medicinska undersökningen. Jag

kan inte utläsa av din fråga vilken typ av arbete du har blivit erbjuden men förhoppningsvis kan mitt svar vara vägledande för din bedömning.

När blir min visstid en tillsvidareanställning?

Fråga: Hej. Jag har arbetat ett år och två månader som visstidsanställd. Nu vill min arbetsgivare erbjuda mig ett föräldravikariat under ett år till. Totalt kommer jag efter vikariatet att ha varit

anställd i lite drygt två år. Borde inte jag ha rätt att bli tillsvidareanställd efter två år som anställd?

Svar: Det finns flera typer av tidsbegränsade anställningar och visstidsanställning är ett samlingsbegrepp för dessa. Om arbetsgivaren får ett tillfälligt arbetsbehov under en begränsad tid kan denne erbjuda en allmän visstidsanställning. Arbetsgivaren behöver då inte specificera anledningen till den typen av tidsbegränsad anställning. Andra tidsbegränsade anställningar är t.ex. vikariat och säsongsanställning.

Enligt lagen om anställningsskydd (LAS) kan en allmän visstidsanställning och ett vikariat vara i max två år vardera under en femårsperiod, därefter är huvudregeln att tjänsten övergår till en tillsvidareanställning. Det innebär att du kan vara tidsbegränsad anställd i maximalt fyra år, två år som vikarie och två år som allmän visstidsanställd innan du har laglig rätt till en tillsvidareanställning.

FOTO Niklas Bolin Djanaieff

Immateriälrätten på nätet

Ett reglerat laglöst land

SOCIALA PLATTFORMAR gör det allt enklare för privatpersoner att dela med sig av skyddat material och sprida reklambudskap. Men vad är egentligen tillåtet och hänger juridiken med i den tekniska utvecklingen? Iusbäraren träffar en av landets främsta experter i Immateriälrätt, Per Jonas Nordell, jur dr. vid Stockholms universitet.

– Det där är lite känsligt, när ingen bryr sig. Lagarna gäller lika mycket på Internet som någon annan stans, ändå ser vi en skillnad på vad man får göra och vad som i praktiken sker.

Hur får man marknadsföra produkter på sin blogg?

– Det ska framgå vad som är marknadsföring och det finns bestämmelser i marknadsföringslagen om reklamidentifiering och sändarangivelse. Ibland kan man undra om ett inlägg är smyg reklam eller inte. Å andra sidan finns det företag som skickar på bloggare en massa saker utan att de bitt om det, i och för sig med önskan om motprestation, men bloggaren kanske ändå hade skrivit om den produkten. Konsumentverket startade en utredning mot en bloggare som de fick lägga ner i brist på bevis. Det kan ta lång tid innan marknaden och lagstiftningen hänger ihop.

Om jag laddar ner en film någon gång ibland, ska jag vara orolig?

– Nedladdning är självklart olagligt. Hit-

tills har dock rättighetshavare inte valt att gå på privatpersoner som laddar ner, utan fokuserat på de som laddar upp i större omfattning.

Får jag ta en bild som tillhör någon annan och lägga upp på mitt instagramkonto om jag anger källan?

– Nej, det räcker inte med att uppge var du hittat bilden. Det är tillåtet att framställa exemplar för eget bruk, men inte att dela den med andra utan tillstånd.

Vad riskerar jag om jag delar den ändå, utan tillstånd?

– Det finns någonstans en risk, men syftet med upphovsrätten utgår ifrån en de minimis princip. Tanken är inte att beivra alla intrång, bara ekonomiska intressen, till exempel utnyttjanden. Jag har inte hört talas om att det ska finnas någon risk för privatpersoner som det ser ut idag.

Vad ser du för trender och utvecklingsmöjligheter på området?

– Det har på senare år uppstått kommer-

siella plattformar som till exempel Spotify, som konsumenterna är villiga att betala för. Marknaden börjar nu, alldeles för sent, att komma ikapp. Det trodde jag skulle gå mycket fortare, för tekniken bakom Spotify har funnits i ungefär 20 år. Men rättighetshavarna hade chansen, men missade tåget.

Hur ser framtiden ut på lagstiftningsområdet?

– Immateriälrätt är en balans mellan frihållning och ensamrätt, det gäller att hitta den balansen. Man får inte glömma att mycket av det som sker på sociala medier idag är en ersättning för sådant som människor gjort tidigare, som varit tillåtet. Man får spela in en kassett och ge till en kompis, man får ta en bild som är skyddad av upphovsrätt och skicka som julkort till kompisar. Det är samma saker som händer nu, på internet. Skillnaden är att volymen och spridningen ökar. Såsom medierna utvecklas kliver rättigheterna in i hemmet. Lagstiftaren får då fundera över vad som bör göras för att upphovsrättshavarna ska få ersättning.

Så detta ses inte som ett stort juridiskt problem i dagsläget?

– Inte just nu, men det kan ta sig nya vändningar.

TEXT Mikaela Thuresson

Hej kära medlemmar!

HÖSTERMINEN börjar nu närma sig sitt slut och det dröjer inte länge innan ett nytt verksamhetsår drar igång med en ny styrelse och nya aktiviteter.

Det har varit en mycket händelserik höst för föreningens del. I oktober anordnades Juristdagarna där vi studenter fick möjlighet att få en inblick i vad som kan vänta efter examen. Vi kan med stolthet säga att Juristdagarna återigen blev en succé och vi vill rikta ett stort tack till alla föreningsaktiva som varit med och gjort Juristdagarna möjliga. Vi vill särskilt lyfta fram ledningsgruppen som genom sitt engagemang lyft Juristdagarna till nya höjder.

I slutet av november ägde föreningens årsbal rum på Hasselbacken. Såväl gamla

som nya studenter samlades för att tillsammans fira att JF fyller 107 år. Balen bjöd på god mat och förstklassig underhållning och avslutades med sedvanlig efterfest på Juristernas Hus. I samband med årsbalen har Föreningen haft besök av juriststudenter som läser vid andra universitet i Sverige och i övriga Norden. Möjligheten att träffa studenter från andra lärosäten är något vi värdesätter högt och där fyller de nordiska veckorna en stor funktion.

November var också den månad då vi höll vår årsstämma och valde ny styrelse valdes för verksamhetsåret 2015. Vi vill passa på att gratulera alla nyvalda styrelseledamöter till deras förtroendeuppdrag; vi är övertygade om att de tillsammans kommer att fortsätta utveckla

föreningen i en positiv riktning.

Avslutningsvis vill vi tacka alla i 2014 års styrelse för ett fantastiskt år tillsammans. Vi vill även tacka alla medlemmar som på som på något sätt varit med och bidragit till föreningens verksamhet under året som gått.

God Jul och Gott nytt år!

TOMMY HALLSTEN

Ordförande
Juridiska
föreningen

JONATAN KÄLL Vice ordförande

FOTO Niklas Bolin Djanaieff

GÖR DIN BESTÄLLNING PÅ JURSTUD.COM

POSTTIDNING B

Juridiska Föreningen vid Stockholms Universitet
Frescativägen 16
114 18 Stockholm

Room for individuality, space for success

The business law market is dynamic and ever-changing, which calls for flexibility and diversity. That is why we are looking for individuals with different backgrounds and personalities to be part of our team. If you possess flexibility, imagination and ambition, we can offer you opportunities within Swedish and international business law. Our unique cross-border approach has taken us out into the world, with offices in more than 40 countries, and it could also be your path to an exciting and successful career in international business law.

Take your first step by visiting us at:
www.dlanordic.se

